

A BIZOTTSÁG 16/2011/EU RENDELETE

(2011. január 10.)

az élelmiszer- és takarmánybiztonsági riasztási rendszerre vonatkozó végrehajtási intézkedések megállapításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 51. cikkére,

mivel:

- (1) A 178/2002/EK rendelet létrehozta a Bizottság által irányított, és a tagállamok, a Bizottság, valamint az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság részvételével működő élelmiszer- és takarmánybiztonsági riasztási rendszert (a továbbiakban: RASFF), amely az élelmiszerekből vagy takarmányokból származó, az emberi egészséget érintő kockázatról történő értesítésre szolgáló hatékony eszközt jelent az ellenőrző hatóságok számára. A rendelet 50. cikke meghatározza a RASFF működésének hatályát és követelményeit.
- (2) A 178/2002/EK rendelet 51. cikke előírja, hogy a Bizottság vezessen be intézkedéseket a rendelet 50. cikkének végrehajtására, különösen az értesítések és kiegészítő információk küldésének meghatározott feltételeire és eljárásaira vonatkozóan.
- (3) Az uniós jogszabályok végrehajtásáért elsődlegesen a tagállamok felelnek. A tagállamok végzik a hatósági ellenőrzéseket, amelyek szabályait a takarmány- és élelmiszerjog, valamint az állat-egészségügyi és az állatok kíméletére vonatkozó szabályok követelményeinek történő megfelelés ellenőrzésének biztosítása céljából végrehajtott hatósági ellenőrzésekről szóló, 2004. április 29-i 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ állapítja meg. A RASFF a tagállamokat azáltal támogatja, hogy lehetővé teszi az élelmiszerekkel vagy takarmányokkal kapcsolatos kockázatokra és az ilyen kockázatok ellen hozott vagy tervezett intézkedésekre vonatkozó információk gyors cseréjét.
- (4) A takarmányhigiénia követelményeinek meghatározásáról szóló, 2005. január 12-i 183/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ 29. cikke a RASFF hatályát kiterjeszti az állatok egészségét és a környezetet érintő súlyos kockázatokra. Az e rendeletben szereplő

„kockázat” kifejezés alatt a 178/2002/EK rendelet szerinti, az emberi egészséget érintő, élelmiszerek, élelmiszerrel érintkező anyagok vagy takarmányok által jelentett közvetlen vagy közvetett kockázat, illetve a 183/2005/EK rendelet szerinti, az emberi egészséget, az állatok egészségét vagy a környezetet érintő súlyos kockázat értendő.

- (5) Szabályokat kell megállapítani a RASFF megfelelő működésének lehetővé tétele érdekében mind azokban az esetekben, amelyekben a 178/2002/EK rendelet 50. cikke ⁽²⁾ bekezdésének értelmében súlyos kockázatot azonosítanak, mind más esetekben, amelyekben bár kevésbé súlyos vagy sürgős kockázatot azonosítanak, hatékony információcserére van szükség a RASFF-hálózat tagjai között. Annak érdekében, hogy a hálózat tagjai hatékonyabban kezelhessék az értesítéseket, azokat a következő kategóriákba kell sorolni: riasztások (alert notification), tájékoztatások (information notification), és határátkelőhelyen történt visszafordításról szóló értesítések (border rejection notifications).
- (6) A RASFF hatékony működése érdekében meg kell határozni a különböző típusú értesítések küldésére vonatkozó eljárások követelményeit. A riasztásokat elsősorban kell elküldeni és kezelni. A határátkelőhelyen történt visszafordításról szóló értesítések különösen az Európai Gazdasági Térség határa mentén az állat-egészségügyi határ-állomásokon és beléptetésre kijelölt helyeken végzett ellenőrzések szempontjából fontosak. Az értesítések olvashatóságát és értelmezését sablonok és adatszótárak segítik. Lehetőség van a hálózat tagjainak megjelölésére az egyes értesítésekre történő figyelemfelhívás érdekében, ezáltal biztosítva az ilyen értesítések gyors kezelését.
- (7) A Bizottság, a tagállamok és az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság a 178/2002/EK rendeletnek megfelelően kapcsolattartó pontokat jelöltek ki, amelyek a hálózat tagjait képviselik a megfelelő és gyors kommunikáció lehetővé tétele érdekében. Az említett rendelet 50. cikkének alkalmazásában, és az értesítések küldése során lehetséges hibák elkerülése érdekében a hálózat minden tagjának csak egy kijelölt kapcsolattartó pontja lehet. E kapcsolattartó pont feladata, hogy elősegítse az értesítések gyors eljuttatását az illetékes hatósághoz egy adott tagországon belül.
- (8) A hálózat megfelelő és hatékony működésének biztosítása érdekében a kapcsolattartó pontok feladataira vonatkozó közös szabályokat kell megállapítani. Rendelkezéseket kell meghatározni a Bizottság koordinátori szerepére vonatkozóan is, ideértve az értesítések ellenőrzését. E tekintetben a Bizottság segítséget nyújthat a hálózat tagjai számára a megfelelő intézkedések meghozatalában, azáltal, hogy azonosítja az értesítésekben ismétlődően előforduló veszélyeket és szereplőket.

⁽¹⁾ HL L 31., 2002.2.1., 1. o.⁽²⁾ HL L 165., 2004.4.30., 1. o.⁽³⁾ HL L 35., 2005.2.8., 1. o.

- (9) Arra az esetre, ha az értesítő tag és a Bizottság által végzett ellenőrzések ellenére egy elküldött értesítés hibásnak vagy megalapozatlannak bizonyul, létre kell hozni egy eljárást az ilyen értesítések módosítására vagy a rendszerből történő visszavonására.
- (10) A 178/2002/EK rendelet 50. cikkének (3) és (4) bekezdése értelmében a Bizottságnak bizonyos RASFF-értesítésekről harmadik országokat is tájékoztatnia kell. Ezért a Bizottságnak – a 178/2002/EK rendelet 50. cikke (6) bekezdése alapján kötött megállapodások különös rendelkezéseinek sérelme nélkül – közvetlen kapcsolatban kell állnia harmadik országok élelmiszer-biztonsági hatóságával, hogy értesítéseket küldjön ezeknek a harmadik országoknak, és ugyanakkor biztosítsa az ezen értesítésekre, és bármely, élelmiszerek vagy takarmányok által az emberi egészségre jelentett közvetlen vagy közvetett kockázatra vonatkozó információk cseréjét.
- (11) A 178/2002/EK rendelet 10. cikke értelmében a hatóságoknak az emberi egészséget veszélyeztető kockázatról tájékoztatni kell többek között a nyilvánosságot is. A Bizottságnak az elküldött RASFF-értesítésekről összefoglaló tájékoztatást kell nyújtania, valamint éves jelentést kell készítenie, amely bemutatja a RASFF rendszeren keresztül jelentett élelmiszer-biztonsági kérdések tendenciáit, valamint a hálózat fejlődését a hálózat tagjai, az érintett szereplők és a nyilvánosság tájékoztatására.
- (12) Ezt a rendeletet megvitatták az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatósággal.
- (13) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak az Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság véleményével,
- a) „nyomon követésre vonatkozó tájékoztatás” (information notification for follow-up): olyan termékkel kapcsolatos tájékoztatás, amelyet egy másik tagországban hoztak vagy hozhatnak forgalomba;
- b) „figyelemfelhívó tájékoztatás” (information notification for attention): olyan termékkel kapcsolatos tájékoztatás, amelyet:
- csak az értesítő tagországban forgalmaznak; vagy
 - nem hoztak forgalomba; vagy
 - már nem forgalmaznak;
6. „határátkelőhelyen történt visszafordításról szóló értesítés” (border rejection notification): egy élelmiszer- vagy takarmánytétel, -szállítótartály vagy -szállítmány visszafordításáról szóló értesítés a 178/2002/EK rendelet 50. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint;
7. „eredeti értesítés” (original notification): riasztás, tájékoztatás, vagy határátkelőhelyen történt visszafordításról szóló értesítés;
8. „kiegészítő értesítés” (follow-up notification): olyan értesítés, amely az eredeti értesítéshez kapcsolódó kiegészítő információt tartalmaz;
9. „gazdasági szereplők” (professional operators): a 178/2002/EK rendeletben meghatározott élelmiszer- vagy takarmányipari vállalkozók, vagy az 1935/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ meghatározott vállalkozók.

2. cikk

A hálózat tagjainak feladatai

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Fogalommeghatározások

A 178/2002/EK és a 882/2004/EK rendeletben szereplő fogalommeghatározásokon túlmenően e rendelet alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

- „hálózat” (network): a 178/2002/EK rendelet 50. cikke által létrehozott riasztási rendszer, amely az élelmiszerek és takarmányok által jelentett, az emberi egészséget közvetlenül vagy közvetve érintő kockázatokról történő értesítésre szolgál;
- „a hálózat tagja” (member of the network): a tagállamok, a Bizottság, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság és a 178/2002/EK rendelet 50. cikke (6) bekezdése értelmében az Európai Unióval megállapodást kötött bármely csatlakozni kívánó ország, harmadik ország vagy nemzetközi szervezet;
- „kapcsolattartó pont” (contact point): a hálózat tagját képviselő kijelölt kapcsolattartó pont;
- „riasztás” (alert notification): olyan kockázatról szóló értesítés, amely gyors intézkedést tesz vagy tehet szükségessé egy másik tagországban;
- „tájékoztatás” (information notification): olyan kockázatról szóló értesítés, amely nem tesz szükségessé gyors fellépést egy másik tagországban;

(1) A hálózat tagjai a joghatóságuk alá tartozó területen biztosítják a hálózat hatékony működését.

(2) A hálózat tagjainak mindegyike kijelöl egy kapcsolattartó pontot, a kijelölésről tájékoztatja a Bizottság kapcsolattartó pontját, valamint részletes tájékoztatást nyújt a kijelölt kapcsolattartó pontot működtető személyekről és elérhetőségükről. Ehhez a Bizottság kapcsolattartó pontja által rendelkezésre bocsátott adatközlő sablont kell használni.

(3) A Bizottság kapcsolattartó pontja nyilvántartja a kapcsolattartó pontokat, valamint frissíti és a hálózat minden tagja számára elérhetővé teszi azok jegyzékét. A hálózat tagjai a kapcsolattartó pontjaik és elérhetőségeik minden változását haladéktalanul közlik a Bizottság kapcsolattartó pontjával.

(4) A Bizottság kapcsolattartó pontja a hálózat tagjainak rendelkezésére bocsátja az értesítésre szolgáló sablonokat.

(5) A hálózat tagjai biztosítják a hatékony kommunikációt egyrészt a kapcsolattartó pontjuk és az illetékes hatóságok között a joghatóságuk alá tartozó területen, másrészt a kapcsolattartó pontjuk és a Bizottság kapcsolattartó pontja között, a hálózat megfelelő működése érdekében. A hálózat tagjai:

- létrehoznak egy hatékony kommunikációs hálózatot a kapcsolattartó pontjuk és valamennyi illetékes hatóság között a joghatóságuk alá tartozó területen, amely lehetővé

⁽¹⁾ HL L 338., 2004.11.13., 4. o.

teszi az értesítések azonnali továbbítását az illetékes hatóságokhoz, hogy azok meghozhassák és fenntarthatassák a megfelelő intézkedéseket;

b) meghatározzák a kapcsolattartó pontjuk és a joghatóságuk alá tartozó illetékes hatóságok szerepét és felelősségi körét az értesítések elkészítését és a Bizottság kapcsolattartó pontjának történő küldését illetően, valamint a Bizottság kapcsolattartó pontjától érkezett értesítések értékelését és továbbítását illetően.

(6) Minden kapcsolattartó pont biztosítja, hogy egy ügyeletes tisztviselő heti 7 napon át, napi 24 órában sürgősségi kommunikáció esetére munkaidőn kívül is elérhető legyen.

3. cikk

Riasztások (Alert notifications)

(1) Amennyiben a hálózat tagjai kockázatokról értesülnek, indokolatlan késedelem nélkül, és minden esetben 48 órán belül riasztást küldenek a Bizottság kapcsolattartó pontjának. A riasztásnak tartalmaznia kell minden rendelkezésre álló információt, különösen a kockázatra és a kockázatot okozó termékre vonatkozóan. Az azonban, hogy nem gyűjtöttek össze minden releváns információt, nem kizárhatja indokolatlanul a riasztás elküldését.

(2) A Bizottság kapcsolattartó pontjának a riasztást annak beérkezését követő 24 órán belül továbbítania kell a hálózat minden tagja részére, a 8. cikkben említett ellenőrzést követően.

(3) Munkaidőn kívül a hálózat tagjai a riasztás vagy a riasztáshoz kapcsolódó kiegészítő értesítés elküldését telefonon jelentik be a Bizottság kapcsolattartó pontjának ügyeleti telefonszámán. A Bizottság kapcsolattartó pontja a hálózat azon tagjait, amelyek meg vannak jelölve, hogy kéri az adott riasztáshoz tartozó kiegészítéseket, e tagok ügyeleti telefonszámán tájékoztatja.

4. cikk

Tájékoztatások (Information notification)

(1) A tájékoztatást a hálózat tagjai indokolatlan késedelem nélkül elküldik a Bizottság kapcsolattartó pontjának. A tájékoztatásnak tartalmaznia kell minden rendelkezésre álló információt, különösen a kockázatra és a kockázatot okozó termékre vonatkozóan.

(2) A Bizottság kapcsolattartó pontja a tájékoztatást a 8. cikkben említett ellenőrzést követően indokolatlan késedelem nélkül továbbítja a hálózat minden tagja részére.

5. cikk

Határátkelőhelyen történt visszafordításról szóló értesítések (Border rejection notifications)

(1) A határátkelőhelyen történt visszafordításról szóló értesítéseket a hálózat tagjai indokolatlan késedelem nélkül elküldik a Bizottság kapcsolattartó pontjának. Az értesítésnek tartalmaznia kell minden rendelkezésre álló információt, különösen a kockázatra és a kockázatot okozó termékre vonatkozóan.

(2) A Bizottság kapcsolattartó pontja a határátkelőhelyen történt visszafordításról szóló értesítéseket elküldi a harmadik országból a Közösségbe behozott termékek állat-egészségügyi

ellenőrzésének megszervezésére irányadó elvek megállapításáról szóló, 1997. december 18-i 97/78/EK tanácsi irányelvben⁽¹⁾ meghatározott állat-egészségügyi határállomásokra és a 882/2004/EK rendeletben említett beléptetésre kijelölt helyekre.

6. cikk

Kiegészítő értesítések (Follow-up notifications)

(1) Amennyiben a hálózat egy tagja egy eredeti értesítésben szereplő kockázattal vagy termékkel kapcsolatos kiegészítő információhoz jut, arról kapcsolattartó pontján keresztül haladéktalanul kiegészítő értesítést küld a Bizottság kapcsolattartó pontjának.

(2) Ha a hálózat tagja egy eredeti értesítéssel kapcsolatos kiegészítő értesítést kér, az ilyen információt a lehetséges mértékben és indokolatlan késedelem nélkül kell számára nyújtani.

(3) Amennyiben a hálózat egy tagja egy eredeti értesítés beérkezését követően intézkedést hoz, arról a 178/2002/EK rendelet 50. cikke (5) bekezdése szerint egy kiegészítő értesítés útján haladéktalanul részletes tájékoztatást küld a Bizottság kapcsolattartó pontjának.

(4) Ha a (3) bekezdésben említett intézkedés egy termék visszatartása és egy harmadik tagországban működő szállító részére történő visszaküldése:

a) az intézkedést hozó tag a visszaküldött termékről kiegészítő értesítés útján tájékoztatást nyújt, kivéve, ha a vonatkozó információt az eredeti értesítés már teljes mértékben tartalmazta;

b) az a tagország, amelybe a terméket visszaküldték, a visszaküldött termékkel kapcsolatban hozott intézkedésről kiegészítő értesítés útján tájékoztatást nyújt.

(5) A Bizottság kapcsolattartó pontja a kiegészítő értesítéseket indokolatlan késedelem nélkül, és riasztáshoz kapcsolódó kiegészítő értesítések esetében 24 órán belül továbbítja a hálózat minden tagja részére.

7. cikk

Az értesítések elkészítése

(1) Az értesítéseket a Bizottság kapcsolattartó pontja által rendelkezésre bocsátott sablon használatával kell elkészíteni.

(2) A termék(ek) és a fennálló kockázat(ok) egyértelmű azonosítása, valamint a nyomonkövethetőséghez szükséges információ szolgáltatása érdekében a sablonban minden vonatkozó mezőt ki kell tölteni. A Bizottság kapcsolattartó pontja által rendelkezésre bocsátott adatszótárakat a lehető legnagyobb mértékben fel kell használni.

(3) Az értesítéseket az 1. cikkben szereplő fogalom meghatározások szerint a következő osztályok egyikébe kell besorolni:

a) eredeti értesítés (original notification)

i. riasztás (alert notification);

ii. nyomon követésre vonatkozó tájékoztatás (information notification for follow-up);

⁽¹⁾ HL L 24., 1998.1.30., 9. o.

- iii. figyelemfelhívó tájékoztatás (information notification for attention);
 - iv. határátkelőhelyen történt visszafordításról szóló értesítések (border rejection notifications);
- b) kiegészítő értesítés (follow-up notification).
- (4) Az értesítésekben meg kell jelölni a hálózat azon tagjait, akiktől az értesítéshez kiegészítést várnak.

(5) Minden vonatkozó dokumentumot csatolni kell az értesítéshez, és indokolatlan késedelem nélkül el kell küldeni a Bizottság kapcsolattartó pontjának.

8. cikk

Az értesítés ellenőrzése

Mielőtt a hálózat minden tagjának értesítést küld, a Bizottság kapcsolattartó pontja:

- a) ellenőrzi az értesítés hiánytalanságát és olvashatóságát, ideértve a 7. cikk (2) bekezdésében említett szótárak felhasználását az adatok megadásához;
- b) ellenőrzi a meg nem felelés eseteiben hivatkozott jogalap helyességét; a tévesen megadott jogalap azonban nem gátolhatja meg az értesítések elküldését, ha kockázatot azonosítottak;
- c) ellenőrzi, hogy az értesítés tárgya a 178/2002/EK rendelet 50. cikkében meghatározottak alapján a hálózat hatáskörébe tartozik-e;
- d) biztosítja, hogy az értesítésben szereplő alapvető információ nyelvezete a hálózat minden tagja számára könnyen érthető legyen;
- e) ellenőrzi az e rendeletben meghatározott követelményeknek való megfelelést;
- f) azonosítja az értesítésekben ismétlődően előforduló gazdasági szereplőket és/vagy veszélyeket és/vagy országokat.

Az értesítések továbbítására vonatkozó határidő betartása érdekében, és az értesítő tag egyetértésével a Bizottság az elküldést megelőzően az értesítésekben kis változtatásokat eszközölhet.

9. cikk

Értesítések visszavonása és módosítása

(1) A hálózat bármely tagja kérheti, hogy egy a hálózaton keresztül elküldött értesítést a Bizottság kapcsolattartó pontja –

az értesítő tag egyetértésével – vonjon vissza, ha az információ, amelyen a meghozandó intézkedés alapult volna megalapozatlannak tűnik, vagy ha az értesítést tévesen küldték.

(2) A hálózat bármely tagja kérheti egy értesítés módosítását az értesítő tag egyetértésével. A kiegészítő értesítés nem tekinthető egy értesítés módosításának, ezért az elküldéséhez nem szükséges a hálózat tagjainak egyetértése.

10. cikk

Információcsere harmadik országokkal

(1) Amennyiben az értesítés tárgyát képező termék harmadik országból származik vagy azt harmadik országban forgalomba hozzák, a Bizottság indokolatlan késedelem nélkül informálja a harmadik országot.

(2) A Bizottság kapcsolattartó pontja a 178/2002/EK rendelet 50. cikke (6) bekezdése alapján kötött megállapodások különös rendelkezéseinek sérelme nélkül kapcsolatba lép harmadik országok kijelölt egyetlen kapcsolattartó pontjával – amennyiben van ilyen – a kommunikáció megerősítése céljából, többek közt informatikai eszközök használatával. A Bizottság kapcsolattartó pontja e harmadik országbeli kapcsolattartó pont részére értesítést küld, amely a kockázat súlyosságának megfelelően figyelemfelhívó vagy nyomon követésre vonatkozó tájékoztatás lehet.

11. cikk

Kiadványok

A Bizottság közzétehet:

- a) egy összefoglalót az összes riasztásról, tájékoztatásról és határátkelőhelyen történt visszafordításról szóló értesítésről, amelyben információt nyújt az egyes értesítések kategóriájáról és helyzetéről, az azonosított kockázatokról és termékekről, a származási országról, valamint azokról az országokról, ahol a termékeket forgalmazzák, a hálózat értesítő tagjáról, az értesítések alapjáról és a meghozott intézkedésekről;
- b) egy éves jelentést a hálózaton keresztül küldött értesítésekről.

12. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2011. január 10-én.

a Bizottság részéről
az elnök

José Manuel BARROSO